

• S • G • B • T • B •

• T • G • G • T •

z. B. A. h

W. A.

J. q. 259.

62
COLLEGII TERTII
In Augustanam Confessionem
DISPUTATIO XXIX.

continens

ANTIŒESIN ARTICVLI VII.

De Ecclesia,

Et in specie,

DE QVÆSTIONE

An Ecclesia Apostolis omnibus
fuerit à Christo commendata.

Proposita.

In Electorali Academia VVittebergensi,

PRÆSIDE

JACOBO MARTINI S.S. Th.

Doct. & Profess. Publ. Primario, Facult. Theol.

Seniore, ac Templi Arcis Præposito,

RESPONDENTE

M. CHRISTOPHORO Schulz Regio-
montano Boruff.

In Auditorio Collegii Veteris

Ad diem 27. Decembr.

WITTEBERGÆ,

Ex Officinâ Typogr. AMBROSII ROTHII, Acad. Typogr.

ANNO M DC XXX.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a list or index of some kind.

D. O. M. A.

Continuatio.

Diximus supra Becanum quæ-
stionem de Primatu Petri tractare,
κατασκευαστικῶς, suam opinionem ad-
struendo; & *ἀνασκευαστικῶς*, nostram
sententiam impugnando. Quid ibi
prestitit, vidimus, penes Christianum & veritatis cœ-
lestis amantem lectorem sit iudicium: restat nunc ut
videamus, quomodo sententiam nostram impugnet,
& contra objecta argumenta disputet.

T H E S I S I.

Sic autem in manuali suo pergit Becanus §. 47. *Multa
objicit Marcus Antonius, quæ fuse à me refutata sunt lib. 2. de Repub.
Eccles. cap. 7.* Ergo mittamus jam manuale, & quid in allegato
libro disputetur, examinemus. Ibi autem septem argumenta
enumerat. 1. *Ecclesiam Apostolis omnibus commendatam esse.*
2. *Evangelium reprobare Primatum inter Apostolos.* 3. *Ipsos Apo-
stolos in Petro non agnovisse Primatum.* 4. *Neque Petrum ullum
unquam exercuisse.* 5. *Pauli reprehensionem, qua Petrum objurga-
vit, destruere Primatum Petri.* 6. *Idem colligi ex scriptis Pauli.* 7. *Et
ex comparatione Petri & Pauli.* Atque hæc est summa objectio-
num omnium, quæ ibi Becanus refutare assumpsit.

II. Prima ergo ratio qua Marcus Antonius de Domi-
nis Petri primatum destruit, hoc potest syllogismo includi:

A 2

Qui-

Quibus Christus æque ac Petro, & nequaquam huic magis quam illis, commendavit Ecclesiam; illorum, ut & totius Ecclesiae Caput & Monarcha nequaquam constitutus est Petrus: Atqui Apostolis omnibus æquè ac Petro, & nequaquam huic magis quam illis, commendavit Ecclesiam suam: Ergo Apostolorum ut & totius Ecclesiae Caput vel Monarcha nequaquam constitutus est Petrus.

III. *Minorem dicit Becanus lib. 2. de Repub. Eccles. cap. 7. §. 2. Antonium dupliciter probare. 1. ex Scriptura. 2. ex Patribus.* Ubi initio notandum est, quod innuit Becanus, Minorem ex sententia Antonij duas habere partes. 1. *Christum commendasse suam Ecclesiam omnibus discipulis.* 2. *Christum suam Ecclesiam omnibus discipulis æque commendasse.* Pergit igitur & refert, Antonium priorem partem hisce duobus Christi dictis probare velle. 1. Quod Christus dixit omnibus Apostolis: *Sicut misit Pater, ego mitto vos.* Deinde, *Euntes docete omnes gentes.* Ergo tale erit argumentum: Quos Christus misit, sicut ipse à Patre missus est, quibusq; mandatur, ut euntes doceant omnes gentes, illis omnibus Christus suam Ecclesiam commendavit: Atqui omnes Apostolos, non solum Petrum, misit Christus, ut ipse missus est à Patre; omnibusque mandavit, ut euntes doceant omnes gentes: Ergo omnibus Apostolis, & nequaquam soli Petro, suam Ecclesiam Christus commendavit. *Quod autem* (pergit Becanus) *æque omnibus, inde colligit Antonius: Quia omnes æquè docuit & instruxit; omnibus æquè misit Spiritum Sanctum in die Pentecostes:* Unde tale potest formari argumentum: Quos Dominus æque docuit, & instruxit; quibus æq; misit Spiritum Sanctum in die Pentecostes; qui Apostolos suis donis æquè informavit, illuminavit, magna Dei omnibus linguis eloqui docuit, ad hoc, ut Ecclesiam in universo mundo plantarent, propagarent, & regerent; illis æque Ecclesiam suam Christus commendavit: Atqui omnes Apostolos Dominus æquè docuit & instruxit; illisq; omnibus æque misit Spiritum sanctum &c. Ergo omnibus Apostolis Christus suam Ecclesiam æque commendavit.

4. Re-

IV. Respondet Becanus lib. 4. de Repub. Eccl. c. 7. & repetit iisdē verbis in manuali. *Prior pars argumenti vera est, quod Christus commendaverit suam Ecclesiam omnibus Apostolis: posterior falsa est: quod æque omnibus commendaverit. Nam soli Petro dixit: Pasce oves meas. Igitur pastura ovium omnium, soli Petro, non aliis, commendata est. De quo supra.*

V. Antequam ad cætera, quæ Becanus subjicit, progrediamur, non possumus silentio involvere, dubitare nos, Marcū Antonium argumenta, quæ pro se ex Scriptura adduxit, ita ut Becanus refert, distinxisse. Sed ut ut sit, non multum curamus: certum interim esse constanter asseveramus, Ecclesiam, æque omnibus Apostolis commendatam esse; si non manifestiore, omninò tamen æque manifestâ ratione, ex prioribus Scripturæ testimoniis, atq; ex historia effusionis Spiritus sancti super Apostolos, die Pentecostes factæ, probari.

VI. Sic argumentor: Quos Christus, ut ipse à Patre missus est, (nempe ad annunciandam pacem, & liberationem captivis; & annunciandum annum salutarem ac placabilē Domini) sic quoq; misit, ut præconio & ministerio suo, opus ab ipso ceptum feliciter continuarent, & lætum illud nuncium pacis, per ipsum partæ, in toto terrarum orbe annunciarent & divulgarent: 2. quibusque arrham muneris Apostolici æqualiter contulit, Spiritum Sanctum scilicet, tanquam totius ministerii directorem insufflando ac dicendo: Accipite Spiritum Sanctum. 3. & tandem æqualiter dedit claves regni cœlorum, eorumque potestatem, tanquam insignia Apostolicæ hujus renunciationis, ut ostenderet, quam latè se ipsorum ministerium extenderet; illis utique æqualiter Ecclesiam suam commendavit. At omnes æque Apostolos suos Christus misit, ut ipsum misit Pater, omnibusq; illis insufflando dedit Spiritum sanctum & claves Ecclesiæ &c. Ergo omnibus Apostolis æque commendavit Ecclesiam.

VII. Major extra omnē controversiam vera est: Quibus enim à Christo ita conceditur Ecclesia, ut ipsi commendata est à Patre; idque sine ullo discrimine; illis æqualiter commenda-

men-

mandatum est omne illud, quod ad docendam & gubernandam Ecclesiam pertinet. Quibus omne id quod ad docendam & gubernandam Ecclesiam pertinet datum est equaliter; inter illos non potuit uni aliquid pertinens ad illam gubernationem præ aliis datum esse, quod cæteris non simul & æquè fuerit datum: Nam alias hic unus, nempe Petrus solus, ita missus esset à Christo, ut ipse Christus missus est à Patre, cæteri vero non: Quod est contra manifesta Christi verba: quibus æquè omnes ita à Christo mittuntur, ut ipse missus fuit à Patre. Quocirca unicum hoc medium ad demonstrandum apodicticè, omnibus Apostolis æquè commendatam à Christo esse Ecclesiam, sufficeret.

VIII. Ad hoc verò adhuc duo accedunt, nempe. 1. quod æq; Christus insufflando dederit Spiritum sanctum, qui in Ecclesiastico illo munere ad ministrando unus ipsorum, & sic singulorum; æque Petri ac cæterorum & æque cæterorū ac Petri doctor, ductor, & director esse deberet; ut ita externo direttore homine, opus non haberent. Sic ergo argumentamur: Quibus omnibus Spiritus sanctus doctor ductor & director in officio Ecclesiastico & Apostolico (ad quod jam modo confirmati erant,) rectè administrando à Christo est æq; promissus & datus; illis, utpotè externo doctore, ductore & direttore, & sic nullo pastore indigentibus, hic æque Ecclesia à Christo cōmendata est: Atqui omnibus Apostolis æque Spiritus Sanctus doctor, ductor & director in officio Ecclesiastico & Apostolico &c. rectè administrando à Christo est æque promissus & datus: Ergo omnibus Apostolis hic æq; commendata est Ecclesia.

IX. Deinde: Quibus tota potestas clavium, & sic tota potestas Ecclesiastica æq; commendatur; illis tota Ecclesiæ gubernatio, & sic ipsa Ecclesia æque commendatur. Atqui hic omnibus Apostolis potestas clavium, quæ est tota potestas Ecclesiastica, æque commendatur. Ergo hic omnibus Apostolis tota Ecclesiæ gubernatio, & sic Ecclesia ipsa æque commendatur.

10. Ter-

X. Tertiò apodicticè demonstratur ex altero Scriptu-
re loco *Matth. 28. v. 19. & Marc. 16. v. 15.* hoc modo. Quibus om-
nibus & singulis Christus jam in cœlum ascensurus com-
mittit æque totū ministerium docendi omnes gentes & crea-
turas; illis æque cōmendat universam Ecclesiam: Atqui omni-
bus & singulis Apostolis, Christus jam in cœlum ascensurus
cōmittit æque totum ministerium, locis allegatis: Ergo Chri-
stus Apostolis omnibus & singulis æq; commendavit illis lo-
cis universam Ecclesiam. Majoris ratio est manifesta. Nam,
1. Si voluisset Christus distinctionem aliquam, & gradus esse
ministerii & gubernationis Ecclesiæ inter Apostolos, omninò
illius distinctionis & illorum graduum mentionem fecisset in
ultimo illo mandato, & ipsa in universum mundum ablega-
tione: alias enim sub generali illa ablegatione æquivocatio-
nem occultasset. Quod sanè sine blasphemia Christo non
tribuitur, cum istiusmodi æquivocatio sit deceptio.

XI. Quartò; quod dicit Christus locis allegatis, *Eun-
tes docete omnes creaturas*: illud explicat idem Servator noster
Luc. 24. v. 46. de prædicatione pœnitentiæ & remissione pecca-
torum, quando in hæc verba desinit: *Sic oportebat Christum pa-
ri, & predicari in nomine ejus pœnitentiam & remissionem peccato-
rum in omnes gentes.* Hic autem absurde sibi aliquis Jesuita i-
maginabitur prædicationem pœnitentiæ & remissionis pec-
catorum theoreticam, quæ sine praxi sit; cum utriusq; perfe-
ctio in praxi consistat. Praxis autem illa omninò gubernatio-
nem Ecclesiæ includit, & si qua talis esset jurisdictio, qualem
sibi imaginantur Papani, & tribuunt Petro, hoc est Pontifici,
utique in illis duabus partibus contineretur. Sed noli crede-
re qui discipulus Christi es: neque hîc neque ullibi in universâ
Scriptura istiusmodi jurisdictio fundata est. Somnium est sine
somnia. Sed ponamus illius quoddam indicium in Scriptura
reperiri, pertineret tamen non ad solum Petrum, sed omnes
Apostolos: proindeque non sine maxima tyrannide, & modo
plane Antichristiano cæteris Christi ministris illam Papa Ro-
manus præriperet, & sibi soli tribueret. Sed ut innuimus, so-
mnum est male dormientis Papani.

12. Quin-

XII. Quintò: Si ergo verum, ut longe est verissimum, Christum omnibus & singulis suis Apostolis *Math. 28. v. 19. Marc. 16, v. 15.* æqualem potestatem dedisse prædicandi pœnitentiam & remissionem peccatorum, sanè vel omni firmissima apodixi certius erit, Christum suis discipulis æque suam commendasse Ecclesiam. Ratio est manifesta: Nam potestas illa prædicandi, hoc est, ministerium verbi datur propter Ecclesiam: quippe quo servitur Ecclesiæ: Atquiverò Ecclesia commendatur Apostolis, ut illi inserviant: Ergo quibus æque mandatur inservire Ecclesiæ, illis quoque æquè commendatur Ecclesia. Atque sic certum esse confido, ex dictis illis prioribus, non tantum probari, omnibus Apostolis commendatam esse Ecclesiam: sed etiam apodicticè demonstrari, omnibus & singulis Apostolis Ecclesiam æquè à Christo commendatam esse.

XIII. Quod autem ad Argumentum Antonii ultimum attinet, nihil ad id scit respondere Becanus, quam suum Coccysum & absurdam petitionem principii, Christum soli Petro dixisse *pasce oves meas.* Petitiò, inquam, principii est. Nam in præcedentibus ad oculum apodicticis non tantum rationibus, sed etiam Patrum testimoniis & autoritatibus comprobavimus, committere Jesuitam, hunc locum tam perversè accommodando, fallaciam causæ: cum Christus singulariter Petrum ita examinare, & ter interrogare, an ipsum amaret, & ad triplicem ejus confessionem, suas oves ipsi commendare voluerit, non ut ipsum caput vel Monarcham constitueret Apostolorum & totius Ecclesiæ; sed ut in integrum restitueret. Quia enim (ut Cyrillus loquitur) turpiter Christum abnegaverat, hoc honore Apostolatûs merito privatus erat: Ut igitur de ejus autoritate constaret, voluit Christus eum singulariter & communiter insignire. Singulariter, ut quod per abnegationem perdidit, per hoc singulare mandatum reciperet, id est, ut restitueretur in eum locum, quo ante abnegationem fuerat. Communiter ut cum reliquis Apostolis haberet parem honorem, autoritatem & potestatem, id est, ut acciperet eandem.

dem potestatem & auctoritatem, quam Apostoli post resurrectionem Christi à Christo acceperunt. Hæc & nulla alia fuit causa, quod Christus Petro suas oves singulariter commendaverit; ut omnes Patres hunc locum interpretantur, uti in præcedentibus demonstravimus pluribus.

XIV. Et quod nullam prærogativam aut jurisdictionem per hoc Christi mandatum præ reliquis Apostolis acceperit Petrus, id etiam manifestis Scripturæ dictis, rectè junctis & simul sumtis, constat: *Matth. 28, v. 19. Docete omnes gentes, Johan. 20, v. 23. Quorumcunque remiseritis peccata, remissa sunt eis. Marci 16, v. 15. Prædicate omni creaturæ. Actor. 1, v. 8. Eritis mihi testes in omni loco. Joh. 20, v. 23. Sicut me misit Pater sic & ego mitto vos.* Unde sic *ἡ ἀποδείξις* concludo: Quos æquè omnes mittit Christus, ut ipse missus est à Patre ad omnes creaturas, ut ipsi sint testes in omni loco, doceantque omnes gentes, & prædicent omni creaturæ, accepta simul æquali potestate, ut cui remitterent peccata, remissa essent in cælo; & cui retinerent peccata, retenta essent in cælo; illis omnibus æquè commenda est Ecclesia: sed illud dicitur locis allegatis de omnibus æqualiter Apostolis: Ergo omnibus Apostolis æquè commenda est à Christo Ecclesia: proindeque Petro nihil peculiariter istis locis tribuitur. Verum hæc generalis missio & inauguratio Petro non sufficiebat, Apostoli hoc officio erant decorati, priusquam Christus pateretur: Quia autem illam lapsu suo, & abnegatione perdiderat, singulari inauguratione opus erat, ut ex Cyrillo diximus, & supra pluribus demonstravimus.

XV. Sed excipit Becanus: *Nec valet, inquit, hæc tua consequentia: Omnes æquè instructi sunt, & æquè Spiritum sanctum acceperunt: Ergo unus non habet majorem jurisdictionem quam alius. Nam aliud est loqui de doctrina & sanctitate, aliud de jurisdictione. Alioqui Rex in regno, si non haberet majorem doctrinam & sanctitatem quam subditi, non etiam haberet majorem jurisdictionem. Nec tu Marce Antoni, si haberes Sacellanum, pari doctrina & sanctitate, non esses ipsi superior, quoad jurisdictionem. Quæ omnia absurda sunt. Et ratio à priori est: quia jurisdictio per se non pendet*

B

à ma-

à majore doctrina & sanctitate. Nec fortasse verum est, quod asseris de equali instructione. Nam Paulus Apostolus fuit raptus in tertium caelum, & audivit arcana verba, quae non licet homini loqui. Quid si ille magis instructus fuerit, quam reliqui Apostoli? Certe id admodum verisimile est. An ideo majorem habuit jurisdictionem, quam alii Apostoli. Haecenus nemo id dixit.

XVI. Primum concedimus quidem, quod jurisdictio per se non pendeat à majore doctrina & sanctitate. Interim, quando aequales dantur doctrina & sanctitate, & inter illos unus caeteris quoad jurisdictionem debet praeferi: tum novo argumento demonstrandum est, illi uni in caeteros jurisdictionem esse concessam & mandatam. Id verò haecenus nondum praestiterunt Jesuitae. Quando quidem demonstravimus, id verba illa, *pascere oves meas*, nullo modo probare. Nam, *pascere*, Ecclesiasticis personis tributum, nequaquam significat jurisdictionem exercere. Quoties ergo illud adducit Becanus, toties petit id, quod in principio est. Quando quidem magna differentia est inter administrationem Regis & Episcopi: Episcopus enim pastor est, ut servus: Rex verò pastor est, ut Dominus Luc. 22, v. 25. *Reges gentium dominantur, vos autem non sic*. Quare argumentari: *Rex pascit, ut Dominus & cum jurisdictione in subditos; Ergo & Episcopus pascit ut Dominus, & cum jurisdictione in oves Christi*, maxima inscitia est. Taceo, quod neq; verbum *pascere*, neq; nomen *oves*, in nativa significatione acceptentur. At ex allegoriis nullum firmum argumentum deduci posse, ipsemet Bellarminus lib. 3. de verbo Dei ostendit.

XVII. Caeterum dicant nobis quoque Jesuitae, qualis sit haec consequentia: *Pascere* tribuitur Magistrato Politico: ergo pascere idem est, quod jurisdictionem exercere. & proinde quia de Petro dicitur, illi jurisdictionem tribuit. Quasi verò, omnia, quae tribuuntur Regi sive Magistrato, significant jurisdictionem exercere. Dicitur de Rege, quod sit Pater Patrie, significatne propterea *Pater*, habere jurisdictionis possessionem, vel exercitium; etiam tum quando Magistrato tribuitur? Sane omnes, qui latinam linguam saltem obiter aspexerant,

tunt, negabunt. In subjecti quidem, nempè *Regis & Magistratus* significatione, sive etiam potestate involvitur jurisdictio. (Rex enim quatenus Rex & Magistratus, quatenus talis, jurisdictio- nem habet: illam enim si non haberet, neq; Rex neq; Magistra- tus esset.) Verum prædicatum hoc *Pater Patria*, quia in sua si- gnificatione nihil de jurisdictione vel ejus exercitio continet, nihil etiam illius subjecto tribuit: sed dūtaxat exercitium ju- risdictionis, in potestate sive significatione subjecti contentū, limitat, nempè dicit, quale illud esse debeat, vel in bono Rege sit, utpotè non nimis severum, vel austerum, vel plane tyran- nicum, sed paternum. Ergo Patrem esse non dicit jurisdictio- nem exercere, sed ejus exercitium esse paternum.

XVIII. Sic quoq; verbum *pascere*, neq; propriè neque impropriè significat jurisdictionem exercere, proindeq; quā- do Regi sive Magistratui jurisdictionem possidenti, tribuitur tanquam prædicatum, non dicit de illo tanquam subjecto, quod habeat jurisdictionē in subditos, illamq; exercent: quip- pe quod in subjecti significatione continetur, & de illo sine, hoc prædicato intelligitur, adeò, ut si subjectum non adsigni- ficaret possessionem jurisdictionis, nemo illam perciperet ex prædicato & verbo *pascere*. Necessè est itaq;, ut aliquid aliud de habente jurisdictionem dicat: nempè quod illam ita exer- cere debeat, ut subditis bene sit, omnes beatè vivant, floreat, pinguescant, crescant honoribus, opibusq;, nec deficient; sed proficiāt, & quasi in tuguriis graminis accubēt: Verbo! ut Rex sive Magistratus sit benignus & beneficus, semperq; in memo- ria & conspectu habeat illam sapientum regulam: *Boni pastoris est tondere pecus, non deglubere*. Non igitur hoc verbum, *pascere*, Regi sive Magistratui tribuit jurisdictionem sive ejus exerci- tium: sed benignitatem & beneficentiam.

XIX. Quæ cum ita sint, & verbum, *pascere*, nihil omni- nò jurisdictionis in suo significatu contineat, etiam tum quan- do Magistratui tribuitur, testantibus omnibus Lexicographis, & qui latinam vel græcam linguam intelligunt: quomodo illi subjecto, quod itidem in sua potestate nihil illius cōplectitur,

vel possessionem vel exercitium jurisdictionis tribuet? quomodoque de subiecto hoc, nempe *Episcopo*, quod nihil minus quam jurisdictionem vel significat vel con significat, jurisdictionem prædicabit, vel saltem limitabit? Hæc sane ipsis radiis solaribus solstitialibus clariora sunt.

XX. Nihilominus adhuc unum Jesuitis perpendendum propono. Ipsi dicunt, hæc verba, *pasce oves meas*, Monarchiam Ecclesiasticam significare: Nos hoc negamus, contra affirmantes, oves Christi pascere, esse idem, quod fidelibus Evangelium prædicare, & Sacramenta administrare: & hoc ipsum ex aliis Scripturæ locis demonstramus. Cum igitur isti illam dicunt esse sententiam horum verborum, nos verò constanter negamus; quomodo, per Deum immortalem, verbis illis, in sua sententia allegatis, aliquid contra nos probare poterunt? Certè nihil possunt; semper enim contra nos ita disputantes, vitiosam petitionem principii committunt. Nonne igitur commodius facerent, si secundum Augustini præceptum, *illa seponerent, quæ obscure sunt posita*, (cum interim verba illa satis clara sint, glossis duntaxat papisticis obscurentur) & *figurarum velaminibus involuta*, & secundum nos & secundum illos possint interpretari. De unitate Ecclesiæ cap. 5: *Nam si ille aliquid obscure & ambigue positum pro sua sententia interpretetur, & nobis aliud inde pateat dicere, quod pro nobis sonet, quis erit finis?* ibidem.

XXI. Quocirca aut monstrent nobis Jesuitæ locum in Scripturis, in quo expresse & nominatim legatur, vel pasce Ecclesiam, sive oves Christi, esse Monarcham agere per universam Ecclesiam: vel Petrum esse Monarcham universæ Ecclesiæ à Christo constitutum; & manibus ac pedibus in ipsorum ibimus sententiam: Aut si hoc facere non possunt, desinant illud pro divino nobis obtrudere dogmate, quod ne minimum quidem in Scriptura habet fundamentum.

XXII. Deinde consequentia Antonii certa est: si quidem antecedens est intelligendum de subiecta materia: nempe omnes, qui æquè instructi sunt, & acceperunt Spiritum sanctum ad summum Apostolatûs officium administrandum, ad quod
antea

antea vocati & confirmati erant immediatè à Christo, ut nè-
pè Spiritus S. ipsorum doctor, ductor, rector, & gubernator ef-
fer. Quare Antonii argumentum integrè formatum planè cõ-
gruit cum nostro, quod modo adduximus. Sic ergo propo-
sio est formanda: Qui immediatè à Christo eadem vocatione
ad idem summum Apostolatus officium vocati & confirmati,
postea ad illud rectè administrandũ æqualibus donis instruũ-
tur, & æquè Spiritum S. accipiunt, qui in summo illo officio i-
psorum sit doctor, ductor & gubernator; illi in summo Apo-
stolatus officio sunt æquales, neq; unus majorem habet juris-
dictionem quam alius. Jam subsumat Becanus omnes Apo-
stolos, & periculum faciat, an non apodicticè sequatur, omnes
Apostolos in illo suo officio esse æquales, neq; unum majorem
habere potestatem quam alterum.

XXIII. Consequentiam Majoris Jesuita negare non
potest, adductâ suâ ratione: Nam aliud est simpliciter dicere:
Omnes æquè instructi sunt, & æquè acceperunt Spiritum S.:
Et omnes, qui antea ad unum idemq; officium, & quidè sum-
mum Apostolatus, æqualiter & immediatè à Christo vocati
fuerunt, ad officium illud rectè gubernandum iisdem & æqua-
libus donis sunt postea informati, & acceperunt Spiritum S.
doctorem, ductorem, & rectorem: Ad illud quidem non; ad
hoc vero omninò infertur illa nostra, & Antonii consequètia.
Ubi enim plures 1. vocantur sine distinctione & sic æqualiter.
2. eadem vocatione. 3. ad idem officium, & 4. quidem ad sum-
mum, quo majus non datur: & 5. postea ad officium illud rectè
administrandum iisdem & æqualibus donis informantur. 6. &
 tandem eundem eodemq; modo & gradu accipiunt Spiritum
sanctũ, qui ipsorum est doctor, ductor & gubernator, ut nullo
alio externo doctore, ductore, rectore indigeant; qui dicit ibi
plures illos in officio, ad quod vocati sunt & gerunt, æquales
non esse, sed unum in alterum habere jurisdictionem, illum
oportet magis irrationalem esse, atq; equum & mulum, qui non
habent intellectum. Psalm. 32.

XXIV. Deinde sophisticè pervertit Becanus verba.

372
Antonii, quippè qui non colligit hoc modo, *Omnibus Apo-*
stolis Christus suam Ecclesiam aequè commendavit, quia omnes pares
fuerunt doctrina & sanctitate: Sed: quia, inquit, omnes aequè docuit
& instruxit: certe ibi nihil determinat, sed in genere loquitur,
quod omnes omnibus ad officium illud administrandum, ne-
cessariis requisitis, æquè, proindeq; & pari autoritate & pote-
state instruxerit. In præcedentibus nobis persuadere satagit
Jesuita, nos propterea credere debere, Petrum pastorem esse à
Christo constitutum etiam super Apostolos, cum Christus in-
definitè dicat: *Pasce oves meas; & non definite has vel illas oves:*
Si autem consequentia illa firma est: qui fit, quod in pari cau-
sa tam dispar ferat judicium? cur tantum aliqua, quæ ad officiū
Apostolicum administrandum pertinent, nempe doctrinam,
tantum & sanctitatem, exprimit, & excludit potestatem & au-
toritatem? Quæ verò ad officium illud eadem requiruntur ne-
cessitate, atq; doctrina & sanctitas, (ut illā hic sumit Jesuita)
quæ etiam vel minimo indicio ostendi & probari non possunt,
quod ab Antonio ommissæ vel exclusæ sint. Injustissimus iudex
est noster Jesuita, simulq; crassissimus Sophista, qui non subti-
liorum more fraudes suas occultat, sed apertè ponit, ut à quo-
vis videri, audiri, & palpari queant.

XXV. Ut ergo Jesuitæ argumentum Antonii adhuc
rectius intelligant, denuo formandum est. Quos Christus ita
misit, ut ipse missus est à Patre, & ad id omnibus necessariis
donis ac bonis, ad missionem illam necessariis, proindeq; etiā
potestate & autoritate pari instruxit, & Spiritum Sanctum do-
ctorem, ductorem, & rectorem dedit, illis æquè suam com-
mendavit Ecclesiam, nec unus in alium accepit jurisdictionē:
Sed Christus omnes hos Apostolos ita æquè misit, & æquè in-
struxit. Ergo omnibus æquè commendavit suam Ecclesiam.
Jam tentet Becanus, & experietur, quid iuxta possint exceptio-
nes. Similia quoque adducta de Rege & Marco Antonio sive
Episcopo sponte sua ruunt. Debebat enim Regem & subditos,
Antonium & Subsellanum, conferre autoritate & potestate,
aut autoritate, potestate & doctrina & sanctitate simul: non
solum

solum doctrina & sanctitate. Quocirca non possumus non probare Dn. Doct. Meyfarti iudicium, his verbis scriptum: *Si Marcus Antonius viveret, cogeretur cum Becano agere, ut cum tyro- ne, ejusdemq; auribus altum inclamare quæ sit argumenti prolatis sententia.*

XXVI. Quod tandem de Paulo colligit ex 2. ad Cor. 12, v. 4. dicente, *se raptum in tertium cælum audivisse ἀρρητὰ πνεύματα*, sequi inde, ipsum magis instructum doctrina Apostolica fuisse, quàm reliquos Apostolos: eo magnus hic doctor turpem suam ignorantiam prodit, quod nihil in sacris literis intelligat, & quid ἀρρητὰ verba sint plane ignoret. Non dicit Paulus (ut tu Jesuita absurdissimè interpretaris) se raptum in Paradysum audivisse ejusmodi arcana verba, quæ nulli hominum revelare, vel referre debeat. sed ἀρρητὰ πνεύματα, id est, res tales, quales extra divinam revelationem nullius hominis intellectus complecti, nec lingua effari queat: itaq; se ipsum, qui ea viderit & audiverit fando satis explicare non posse. Hieronymus interpretatur: *Quæ impossibile est humanam enarrare naturam.* De impossibilitate igitur subsequencia verba sunt intelligenda, non de prohibitione. Si autem plane revelare arcana illa neque potuerit, neq; debuerit Paulus, tota autoritas jacet Apocalypseos, quæ in papatu Pauli dicitur. Sed jaceat; falso enim esse illam hoc titulo notatam, vel unus hic locus ostendit: quia narrari non poterant, quæ Paulus ipse audiverat.

XXVII. Tandem notandum hic est, quod in suo commentario habet Chrysostomus: *Quare autem (quærit) raptus est? Ut mihi videtur, (respondet) ne haberetur aliis Apostolis minor: quoniam illi simul fuerunt cum Christo, propter hoc in gloriam raptus est, hoc est, in Paradysum, nam loci illius nomen ubiq; noscitur.* Non igitur ex hoc loco colligit Chrysostomus Paulum majorem cæteris Apostolis sed non minorem, proindeq; æqualem esse. Si ergo Apostolis omnibus per raptum hunc factus est æqualis: Ergo & ipsi Petro, nisi forsan ipsum Jesuitæ ex Apostolorum numero eximere velint.

XXVIII. Cæterum confirmavit porro suam sententiam.

tiam Marcus Antonius autoritate Cypriani, qui in tractatu de simplicit. Prælatorum, sive de unitate Ecclesiæ sic habet: Hoc crant utique & ceteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio præditi & honoris & potestatis: sed exordium ab unitate proficiscitur, ut Ecclesia una monstratur.

XXIX. Quæ verba tam clara & perspicua sunt, ut impossibile sit, illa ullis Sophismatum strophis obscurari. Quare licet Becanus omnes suæ versutiæ ac astutiæ nervos intendat, illaque obnubilare satagat, oleum tamen & operam perdit. Sic autem in manuali suo §. 49. blaterat: Cyprianus idem docet de Petro, quod nos docemus: Primò, omnes Apostolos, antequam Petrus totius Ecclesiæ Præfectus constitueretur, per illa verba: Pasce oves meas, fuisse inter se æquales in honore & potestate. Secundo eundem Petrum, postquam Præfecturam Ecclesiæ accepit, fuisse majorem reliquis in honore & potestate. Cur autem Petrus constitutus sit Præfectus seu Caput omnium, hanc reddit rationem, ut exordium ab unitate proficisceretur, & Ecclesia una monstraretur. Vel clarius: ut hoc modo caverentur schismata, quæ facile oriri solent inter æquales; & servaretur pax & unitas in Ecclesia quæ facilius servatur, quando est unum caput, à quo omnes dependent. Hanc esse mentem Cypriani, satis fuse ex ipsius verbis ostendi lib. 2. De republ. Ecclesiast. cap. 2. §. 4. & seqq.

XXX. Verum enim vero, ut initium hujus refutationis sumamus ab illis, quæ habet & allegat Jesuita ex libro suo 2. de Repub. Christiana; tenendum est, ipsum unâ cum Pamelio (quem secutus videtur) errare in scopo & intentione Cypriani in hoc tractatu. Ita enim scribit Jacobus Pamelius in commentario: Occasione schismatis Novatiani, ut suos Carthaginenses deterreret, alioquin ab illo non multum abhorrentes propter Novatiû, & alios quosdam suæ Ecclesiæ Presbyteros, totius tragædiæ autores, librum hunc conscripsit Cyprianus. Atque imprimis postquam adversus illorum insidias communitos, ad constantiam hortatus est, hæreseos causam esse doct., quod caput Ecclesiæ non queritur, primatus Petri contemnitur, & cathedra ac Ecclesia una & Episcopus unus deseritur. &c. Sic quoq; Becanus dicto lib. 2. c. 7. §. 6. alienam.

men-

mentem Cypriano affingit, inquiens: Docet (Cyprianus) idem multos per astutiam Diaboli fieri hereticos & schismaticos, quia non conjungunt se capiti & pastori Ecclesiae, à quo est origo veritatis, relicto enim hoc capite necessarium esse, ut à veritate recedatur. Hoc eo fit, inquit, fratres dilectissimi, dum ad veritatis originem non reditur, nec caput queritur, nec Magistri caelestis doctrina servatur. Tertio ait, se brevi compendio velle ostendere ex doctrina caelestis Magistri, quodnam sit hoc caput, à quo est origo veritatis. Nam ostenso ac retento hoc capite, non erit amplius periculum recedendi à veritate. Ostendit autem ex verbis Christi, Petrum cum suis Successoribus esse hoc caput. Quae si quis consideret, inquit, & examinet tractatu longo atq; argumento opus non est. Probatio est ad fidem facilis compendio veritatis. Loquitur Dominus ad Petrum: Ego tibi dico, quia tu es Petrus, & super istam petram aedificabo Ecclesiam meam, & portae inferorum non vincunt eam. Tibi dabo claves regni caelorum &c. Et eidem post Resurrectionem suam dicit: Pasce oves meas §. 8. Mox obiicit sibi ipsi in hunc modum: Christus omnibus Apostolis dedit aequalem potestatem: Ergo Petrus non est Caput Ecclesiae. Et respondet, dedisse quidem omnibus aequalem potestatem, sed postea ex omnibus aequali potestate praeditis, elegisse Petrum, ut esset Caput seu Monarcha Ecclesiae; ut hac ratione caverentur schismata, quae facile oriri solent inter aequales; & servaretur pax & unitas in Ecclesia, quae facilius servatur, quando est unum caput, à quo omnes dependent. Et quavis, inquit, Apostolis omnibus post resurrectionem suam parem potestatem tribuat, & dicat: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos: Accipite Spiritum Sanctum &c. tamen ut unitatem manifestaret, unitatis ejusdem originem, ab uno incipientem, sua autoritate disposuit §. 9. Hoc ipsum magis confirmat sequentibus verbis. Hoc erant utiq; & ceteri Apostoli, quod fuit Petrus pari consortio praediti, & honoris & potestatis; sed exordium ab unitate proficiscitur, ut Ecclesia una monstraretur. Quasi dicat: Omnes Apostoli ante electionem Capitis (quae facta est per illa verba; Pasce oves meas) erant quidem aequales; sed tamen Christus quia voluit exordium Ecclesiae sumere ab unitate capitis, & regimen Ecclesiae esse monarchicum, ex omnibus elegit Petrum, ut ipse esset Caput Ecclesiae. Nam si in Ecclesia non esset unum

C

Caput,

Caput, cui reliqua membra obtemperarent; non posset Ecclesie corpus esse unum, sed membra sine capite inter se dissiderent ac distraherentur.

XXXI. Notetur ergo, quod tractatus hic Cypriani inscribatur: *De unitate Ecclesie*, sive (ut in aliis inscribitur) *de simplicitate Prælatorum*. Quibus inscriptionibus totius tractatus summa indigitatur: quod nihil agat seorsim de Episcopo vel Papa Romano, sed copiosè differat de omnibus Pastoribus Ecclesie arctissimo veritatis & æqualitatis vinculo jungendis. Unde Augustinus contra *Cresconium Grammaticum* lib. 2. cap. 33. hunc librum vocat *Epistolam de unitate scriptam*. Hanc verò unitatem in Prælatorum sive Pastorum simplicitate seu unitate, societate & æquitate consistere, Cyprianus scripto hoc confirmat: idque hoc ordine. Primum à Novatiani schismate sumens occasionem, Pastores ad unitatem in Ecclesia conservandam gravissime hortandi, ingentia pericula, quæ inde Ecclesiam intus premunt, simulq; credentium officium proponit. Deinde novam illam Diaboli versutiam, nempe hæresium ac schismatum figmenta describit, & quidem illis ipsis verbis, quæ primo loco in allegato suo libro Becanus adduxit, nos verò adscribere nolimus; cum non multum ad rem facere videantur. Tertio fontem hæresium ac schismatum monstrat, nempe veritatis ac doctrinæ cœlestis, à Christo propositæ, unitatem in Ecclesia commendantis, contemptum. Atque hoc facit Cyprianus illis ipsis verbis, quæ Becanus secundo loco allegavit, & sua glossâ ambiguâ obscurat. Si Jesuita per *Caput & Pastorem Ecclesie* intelligeret Christum, tum interpretationem istam ultrò concederemus: verum, quia per illa cum Jacobo Pamelio, Petrum & ejus successores, quos fingunt Pontifices Romanos, indigitat, illisq; hunc affingit sensum, causam schismatum & hæresium esse, quod homines se non jungant cum Papa Romano, qui Petri successor est, atque sic cum capite & Magistro veritatis, istam interpretationem, ut falsissimam, damnamus.

XXXII. Loquitur enim Cyprianus de simplicitate
primâ

primâ origine veritatis. Id quod non opus est, multis argumentis probare, cum verba sint satis clara & manifesta. Caput enim & Magistrum cœlestis doctrinæ conjungit, ita quidem ut caput sit Magister cœlestis doctrinæ, & Magister cœlestis doctrinæ sit caput: Et hæc simul sint idem cum origine veritatis. Loquitur ergo de illo capite, quod est origo veritatis; & de tali Magistro, qui simpliciter nullum alium Magistrum supra se agnoscit, sed qui est ipsa veritas & via. *Job. 14.* & sic ipsa origo veritatis. Quæ certè nulli hominum, sive sit Petrus sive Papa, sed soli Christo, possunt tribui.

XXXIII. Verus ergo allegatorum Cypriani verborum hic sensus est: Tantorum malorum fons est veritatis, à Christo, tanquam unico Ecclesiæ capite, & cœlestis veritatis Magistro, ab initio præscriptæ, ex qua Ecclesiæ unitas fluit, cõtemptus. Quo simul falsa Becani interpretatio demonstrata est.

XXXIV. Putat quidem, se posse suum figmentum, demonstrare subsequentibus Cypriani verbis, tertio loco allegatis. Sed noli credere lector: Nugas vendit Becanus. Nam semper in conspectu, & memoria habeamus scopum Cypriani, nempe quod de Unitate adversus schismaticos quæstionem tractet. Hujus unitatis porrò ratio, verbis, tertio loco à Becano citatis, non in Pontifice Romano, vel etiam Romana Ecclesia, sed in omnibus Apostolis, in quibus Christus Novi Testamenti Ecclesiam inchoaverat, demonstratur: proindeq; falsissimum est, & contra mentem & scopum Cypriani, quod Becanus dicit, ipsum ostendere ex verbis Christi, Petrum cum suis successoribus esse hoc caput.

XXXV. Primum enim demonstravimus, per caput, quod dicit Cyprianus in præcedentibus, non intelligi posse Petrum vel Papam, sed ipsum Magistrum veritatis, nempe Christum, uti etiam id ex sequentibus magis magisque patet. Deinde ne unicâ quidem literâ successorum Petri fecit mentionem, neque ullo indicio probari potest, verba isthæ Cypriani ad Petri successores extendenda esse. Tertio, fal-

sum est, quod verbis hisce Cyprianus demonstrare velit caput, à quo est origo veritatis; quandoquidem illud ex præcedentibus est satis notum. De unitate hic & concordia quaestio est, illam amitti docet, si non ad veritatis originem redeatur. Quocirca ad illam veritatis originem & primam unitatis institutionem suos Carthaginenses Episcopos & Presbyteros adducere voluit.

XXXVI. *Id autem facile fieri posse, ait, nec opus esse longo tractatu aut argumento, cum probatio & ostensio illa sit facilis illis, qui fideles sunt, & veram fidem habent; ideoque illis id veritatis compendio fieri possit, desumpta à veritatis Magistro, nempe Christo, qui illam in primâ Ministerii institutione evidenti signo unâ docere & inculcare voluerit; quando uni Petro claves dedit, ut nimirum una Ecclesia & unus Episcopatus monstraretur.*

XXXVII. Et nihil refert, concedamus, Cyprianum allegatis testimoniis, quorum luculentas expositiones in præcedentibus dedimus, unitatis originem ad Petrum referre. Quid verò illud ad Pontificem Romanum? Omnino inquis: quia Petri successor est. Incertum hoc; imo falsum. Sed ponamus verum esse. Interim non statim quæ antecessori, tanquam principio, competunt, tribuenda sunt secundo, & cæteris successoribus tanquam principiatis. Certè quod Petrus sit unitatis origo, id Petro competit ut principio, ut primo, in quo unitas illa inchoata fuit. Quod autem primo ut primo convenit, & sic soli primo, id sanè secundo & successoribus competere nequit. Nisi ex primo non primum, & ex secundo successoribusq; non secundum non successores simul contradictoriè facere velis.

XXXVIII. Hæc etiam verà & unica causa est, quod Cyprianus, ut diximus, hoc loco, unitatis Ecclesiæ originem ad Petrum referat, non verò ad ejus successorem, de quo toto hoc de Unitate libello negry quidem. Hoc ergo docere voluit, Christum unam in Ecclesia Cathedram constituisse, Episcoporum sive Pastorum sanctâ unitate & concordia constantem: proindeque addit, hujus rei argumentum esse, quod Chri-

Christus uni Petro dixerit, super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & pascere oves meas: Et sic intellexit Cyprianus, Christum in uno Petro reliquos Apostolos omnes compellasse, ut eos, imo omnes Ecclesiæ Pastores ad sanctam unitatem & concordiam cohortaretur.

XXXIX. Atque hoc est, quod dicit idem Pater verbis à Becano §. 8. allegatis: proindeq; falsum est, quod fingit Jesuita, Cyprianum sibi objicere hunc in modum: *Christus omnibus Apostolis dedit æqualem potestatem: Ergo Petrus non est caput Ecclesiæ.* Falsum est, inquam. Hoc sibi non objicit. Nam, non quæstio hic est, an Petrus sit caput Ecclesiæ, sed quomodo unitatem Apostolorum Christus in vocatione Petri complexus fuerit, & quomodo eadem à Petro initium sumserit.

XL. Ut autem objectio ista purum purum figmentum cerebri Jesuitici est, sic quoque responsio illa non Cypriani, sed Becani est. Ubi enim leguntur hæc verba, vel saltem sensus ostenditur in allegata sententia Cypriani, quod quidem Christus omnibus æqualem potestatem dederit, sed postea ex omnibus, æquali potestate præditis, elegerit Petrum, ut esset caput seu Monarcha: atque hoc ita factum esse, ut caverentur schismata, quæ facillè oriri solent inter æquales? Hanc dextram dabo Becano & Jesuitis, si ex verbis Cypriani, per bonam consequentiam hanc demonstraverint conclusionem: *Ergo postea ex omnibus æquali potestate præditis, elegit Petrum, ut esset caput & Monarcha Apostolorum.* Quod tam fricillè ipsis erit, ac mihi cælum digito tangere, vel ex nihilo aliquid facere.

XLI. Sanè æqualitatem potestatis inter Apostolos simpliciter asserit Cyprianus, indicans, quod, licet Christus post ascensionem Apostolis parem potestatem tribuerit, tamen etiam in æqualitate illa unitatem simul manifestare voluerit, quando sua autoritate ejusdem unitatis originem, quæ ab uno inciperet, disposuerit. Nihil hic de Monarchia & imperio: sed de tali unitate agit Cyprianus, quæ quidem per Christi autoritatem & dispositionem habet ordinem ab uno, sed ita ab uno, ut tamen potestatis paritas nequaquam sublata sit, sed facta tecta manserit.

XLII. Atque hoc est (non Becani somnia) quod confirmat Cyprianus, sequentibus verbis §. 9. à Jesuita allatis, & à Marco Antonio pro se allegatis: *Hoc erant utique & ceteri Apostoli, quod fuit Petrus pari consortio præditi & honoris, & potestatis, sed exordium ab unitate proficiscitur, ut Ecclesia una monstratur.*

XLIII. Quæ sanè accuratè coherent cum præcedentibus. Quare sensus alius illorum haud quaquam est, quàm quòd indicare ac dicere vult Cyprianus, ratione autoritatis, siue honoris ac potestatis inter Petrum & Apostolos cæteros, nullum factum esse discrimen: neque Petrum cæteris in illo prælatum: cum Christus singulariter cum ipso egit, nimirum non ut illum quoad honorem & potestatem cæteris præferret, & sic Monarchiam constitueret: sed tantum voluit, ut exordium ab uno proficisceretur, quo Ecclesia una monstraretur.

XLIV. Hæc tam clara sunt, ut, qui non videat aut intelligat, illum totum cæcum, & magis sine intellectu esse oporteat, quam bruta & irrationalia pecora. Manifesta simul horum Cypriani verborum depravatio est glossa à Becano subjecta. Monstret Jesuita levissimo indicio, innuere Cyprianum hanc distinctionem, qua distinguitur inter Apostolos, ante Electionem capitis consideratos, & post illam capitis Electionem. Non potest nugæ Jesuiticæ sunt, ne minimo verbulo vel syllaba hic sit mentio electionis capitis vel Monarchæ: imò neque in toto hoc tractatu. Probetur per illud *Pascere oves* Petrum fuisse Monarcham constitutum, probetur illud somniasse unquam Cyprianum, & in hoc tractatu scripsisse: Probetur innuere Cyprianum ullo indicio, Apostolos fuisse æquales, antequam Christus Petro dixerit, *Pasce oves meas*: à tempore verò isto fuisse inæquales, factosque Petri subditos. Hæc à puero octenni judicari possunt.

XLV. Ut enim in verbis, à Becano §. 7. allegatis Cyprianus dicit, *Christus eidem (Petro) post resurrectionem suam dicit: Pasce oves meas*: sic in verbis sequenti §. allegatis, scribit idem Cyprianus, *Apostolis omnibus post resurrectionem suam paræm potesta-*

potestate tribuit, & dicit: Sicut me misit Pater, sic ego mitto vos &c.
Et post pauca: Apostolus Paulus hoc idem docet, & Sacramentum
unitatis ostendit, dicens: Unum corpus & unus spiritus, una spes voca-
tionis vestrae, unus Dominus, una fides, unum baptisma, unus Deus.
Quare unitatem firmiter tenere, & vindicare debemus, maxime Epi-
scopi, qui in Ecclesia praesidemus, ut Episcopatum quoque ipsum uni-
cum atque indivisibilem probemus. Nemo fraternitatem menda-
cio fallat, nemo fidei veritatem perfida permutatione corrumpat.
Episcopatus unus est, cujus à singulis in solidum pars tenetur.
Legatur totus tractatus, & multa quidem iuvenientur de vin-
culo concordiae, & unitatis: sed ne syllaba, ne litera quidem de
Monarchia & potestate Petri super alios Apostolos.

XLVI. Quod attinet rationem, ob quam sibi imagi-
natur, Petrum necessario constituendum fuisse caput Eccle-
siae, dudum à nobis monstrata fuit jejuna, frivola, nulla. Licet
enim neque Petrus neque Papa Romanus constitueretur ca-
put Ecclesiae; non tamen propterea est corpus sine capite: cum
ejus caput sit Christus, sedens ad dextram Dei, & potestatem
habens super omnia, quae sunt in caelo & in terra. Hic Rex &
caput nostrum omnium, potenter per verbum & Sacramenta
sibi Ecclesiam colligit, regit, conservat & defendit, contra o-
mnes inferorum portas, crudelesque Tyrannorum machi-
nationes.

XLVII. Deinde adducit Marcus Antonius locum ex
Hieronymo, qui extat lib. 1. contra Jovinianum tom. 2. mihi
pag. 35. A. & integer legitur, ut à Becano citatus est, lib. 2. de Re-
pub. Eccles. 5. 12. cap. 7. hoc modo. Si autem obnixè contenderit
(Jovinianus) Joannem virginem non fuisse, & nos amoris praecipui
causam virginitatem diximus; exponat ille, si virgo non fuit, cur cate-
ris Apostolis plus amatus sit? At dicit: super Petrum fundatur Eccle-
sia: licet id ipsum in alio loco super omnes Apostolos fiat, & cuncti cla-
ves regni caelorum accipiant, & ex aequo super eos Ecclesiae fortitudo
solidetur: tamen propterea inter duodecim unus eligitur, ut capite in-
stituto, schismatis tollatur occasio. Sed cur non Johannes electus est
virgo? Aetati delatum est, quia Petrus senior erat; ne ad huc adole-
scens,

scens, ac penè puer, progressæ ætatis hominibus præferretur: & magister bonus, qui occasionem iurgii debuerat auferre discipulis, & qui dixerat eis; pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis: Et, qui voluerit inter vos major esse, minimus omnium sit: in adolescentem, quem dilexerat, causam præbere videretur invidia.

XLVIII. Ubi sciendum, quæ hic contra Antonium disputat Becanus, nihil ad nos: tantum analysis horum verborum, quam Becanus instituit §. 18. observetur: *Sed non necesse est, inquit, ad has angustias confugere.* (Probaverat enim Becanus, suo quidem iudicio, Hieronymum & Marcum Antonio, & sibi Becano contrarium esse.) *Nego Hieronymum vobis contrarium esse, nisi sibi ipsi contrarius sit. Quod ostendo ex ipsa disceptatione, quam habet cum Joviniano; in hunc modum Hieronymus; Johannes plus fuit amatus à Christo propter virginitatem quam Petrus, qui non erat virgo. Virginitas igitur præstat matrimonio. Jovinianus. Nego Johannem fuisse virginem. Hieronymus. Si virgo non fuit, cur plus amatus fuit, quam alii? Jovinianus. Petrus plus fuit amatus, quia super Petrum fundata est Ecclesia. Hieronymus. Si spectes doctrinam Apostolorum, super omnes æquè fundata est Ecclesia, quia una est doctrina omnium. Si spectes jurisdictionem, fateor Petrum præ cæteris electum esse, ut esset caput Ecclesie. At hinc non sequitur, plus dilectum fuisse à Christo, quia jurisdictio non necessario supponit majorem sanctitatem. Jovinianus. Cur non potius Johannes fuit electus, si erat virgo, ut tu contendis? Hieronymus. Propter defectum ætatis. Erat enim adhuc adolescens ac penè puer. Non decebat autem, ut puer, cum potestate præficeretur senioribus. Si hic est discursus Hieronymi cum Joviniano; ut esse verisimile est; nihil ex eo præsidii habes; præter confusionem. Si alius est, cur dissimulas?*

XLIX. Respondemus figmentum esse Jesuitæ, mentem Hieronymi hanc esse: *Si spectes doctrinam Apostolorum, super omnes æquè fundatam esse Ecclesiam, quia una doctrina est omnium. Si spectes jurisdictionem, Petrum præ cæteris electum esse, ut esset caput Ecclesie.* Negamus, inquam, hanc esse mentem Hieronymi. Istius enim distinctionis ne levissimum quidem indicium in allegatis verbis habetur. Imo potius contrarium expref-

expresse dicitur, nempe quod licet in uno loco Ecclesia dica-
tur fundata super Petrum; in alio verò loco idem dicitur de
cæteris Apostolis omnibus. Sit igitur ita; loquantur illa ver-
ba de doctrina; non tamen de sola; siquidem includant quoq;
potestatem Ecclesiasticam æqualem omnibus datam. Id quod
significanter docent verba immediatè juncta: *Et cuncti claves
Regni cælorum accipiant, & ex æquo super eos Ecclesia fortitudo con-
solidetur.* Satis clara sunt verba hæc disertè docentia, Eccle-
siam non magis esse fundatam super Petrum quam cæteros A-
postolos: non solum Petrum, sed etiam omnes Apostolos cla-
ves Regni cælorum accepisse: tandemque non tantum super
Petrum, sed super omnes, & quidem ex æquo, Ecclesiæ forti-
tudinem consolidari. Ex quibus apodicticè inferitur, Hiero-
nymi sententiam esse, Apostolos & doctrina & potestate Ec-
clesiastica æquales fuisse: proindeq; nullam Petro præ cæteris
Jurisdictionem & Monarchiam datam esse.

L. Inquis: Urgere Becanum vocem *Caput*, qua hic uti-
tur Hieronymus? Sed in qua lingua *Caput* est idem quod Mo-
narcha? demonstravimus in præcedente disputatione, quod
vox illa sit æquivoca, &, ut apud alios, etiam prophanos au-
ctores, *Caput* variè usurpatur, sic etiam non ubique accipiatur
eodem modo apud Patres: adduximus dicta, in quibus Elias
dicitur caput Prophetarum: Cyrillus caput Episcoporum:
cum tamen neque hic Episcoporum, neque ille Prophetarum
Monarcha fuerit. Concessimus igitur, & adhuc concedimus
Petrum dici à Patribus caput, Principem quoque Apostolo-
rum: à nullo verò Monarcham vel Dominum, qui supremam
Jurisdictionem haberet in Ecclesia. Hoc ergo indicat Hiero-
nymus, quod Cyprianus, voluisse Christum inter illos æqua-
les ordinem esse: Ubi autem ordo est inter multos, ibi oportet
unus sit primus: Primus autem, ordinis caput est. Sic ergo &
nullo alio modo aut respectu dicitur ab Hieronymo Petrus
caput inter duodecim electus, idque propterea quod fuerat
senior.

LI. Inter duodecim, inquam, dicit Hieronymus unum

D

nem.

nempè Petrum electum esse. Quare manifesta est verborum Hieronymi perversio, quando Becanus nugatur, Hieronymū asserere, solum Petrum ex duodecim Apostolis electum esse, ut esset caput Ecclesiæ; Nugæ sunt, inquam, neque verba, neque sententia est Hieronymi: quippè qui duplicem instituit collationem: primum Apostolorum & Ecclesiæ: deinde Apostolorum inter se. In prima collatione & consideratione; nempè in qua Apostolicum Ecclesiæ conferuntur, Hieronymus omnes æquales facit: primum enim dicit, ut uno in loco Ecclesiæ fundatur super Petrum: sic alio loco id fieri super omnes Apostolos: Ergo in ratione illa, quod sint fundamentum Ecclesiæ, omnes facit æquales. 2. addit omnes accepisse claves Regni cœlorum, quibus nempè gubernatur Ecclesiæ. 3. cōcludit super eos ex ÆQUO Ecclesiæ fortitudinem solidari. In quibus omnia continentur, quæ possunt tribui primo, medio & ultimo Apostolorum, ratione Ecclesiæ: Ideoq; si caput aliquod inde concludendum est Ecclesiæ, non erit illud Monarchicum, sed Aristocraticum.

LII. Dehinc pergit Hieronymus ad alteram collationem, qua Apostolos inter se confert, & docet cum Apostoli fuerint duodecim, inter illos ordinem aliquem esse voluisse Dominum, ideoque Petrum caput electum esse Apostolorum. Apostolorum, inquam, non Ecclesiæ universæ, ita ut in voce Ecclesiæ includantur cæteri Apostoli. Id enim pugnat contra satis claram cōnexionem verborum Hieronymi: Quorum sensus est: licet alio in loco æquè super reliquos omnes, atque super Petrum fundetur Ecclesiæ; & cuncti claves cœlorum accipiant &c. Et sic (vult dicere,) respectu totius Ecclesiæ, nulla inter ipsos sit prærogativa, nulla inæqualitas, vel ordinis vel potestatis ratio: tamen (pergit) propterea inter duodecim (non in Ecclesiæ) unus eligitur, ut capite constituto schismata vitentur. Ideoq; capituli hæc constitutio nihil ad Ecclesiæ pertinet, neq; ullum ad ipsam respectum habet, sed tantum ad collegium duodecim Apostolorum spectat: ut in illo quoq; sit ordo, cum multa sine ordine confusa & indecora sint.

53. Quod

LIII. Quod attinet ad additam rationem, *ut schisma-
tum tollatur occasio*, illa, licet ab Hieronymo data sit, non ma-
gni momenti esse videtur. Qui enim potuerunt schismata o-
riri, & falsæ doctrinæ proponi ab iis, qui immediatè regebantur
à Spiritu Sancto? Taceo, quod si de ullo aliquo Apostolo
schismata metuenda fuissent, certè de ipso Petro fuissent: pro-
indeque is præ omnibus aliis capite opus habuisset. Cum nul-
lus ita reprehensus fuerit, ut hunc Paulus reprehendit. Hoc er-
go erratum Petri aut prævidit Christus, quando propter im-
pediendam vel amovendam schismata ipsum præfecit Monar-
cham: aut non prævidit. Hoc absurdum est. Quomodo enim
is, qui omniscius est, erratum illud Petri non prævidisset? Si au-
tem prævidit, non mihi persuaderi patior, Petrum ob causam,
ab Hieronymo allegatam, Caput Apostolorum à Christo con-
stitutum fuisse: Sed id factum esse, aut ob senioratum, aut ob
zelem, aut similem ob causam; ut in præcedente disputatione
pluribus ostendimus. Sed suggererem Becano responsionem
ad imitationem ipsius distinctionis, qua distinxit inter Pe-
trum, nondum à Christo Monarcham electum per verba hæc:
Pasce oves meas: & inter Petrum, postquam à Christo electus
fuerit, dixitque; illum fuisse æqualem cæteris Apostolis; hunc
verò longè majorem, nempe ipsorum Monarcham: Sic distin-
guere hoc loco posset Becanus, inter Petrum versantem inter
Apostolos ante vocationem Pauli, & inter Petrum post vo-
cationem Pauli: diceretque, illum fuisse Monarcham; hunc ve-
rò non, sed vocato Paulo majestatem suam deposuisse, & in i-
psius locum Paulum successisse. Sic se defendere quidem hac
vice contra nos Becanus posset: modo non periclitaretur ca-
thedra Petri Romana, & in ea successio Pontificum: Pro sua
verò sophistica Jesuitæ facilè fingere poterunt, novam quan-
dam distinctiunculam sive veram sive falsam: & sic se & ca-
thedram defendere.

LIV. Pergit Becanus §. 19. *Sed iterum objicis alia Hiero-
nymy verba contra eundem Jovinianū: Johannes inquit, & Jacobus
quia plus cæteris petierunt, non impetraverunt: Et tamen non est di-*

gnitas eorum imminuta, quia reliquis Apostolis aequales fuerunt. Respondeo. Hoc contigit ante electionem capituli. Tunc omnes Apostoli erant aequales. At postquam dictum est Petro; Pasce oves meas, desierunt esse aequales, & Petrus cepit esse Princeps aliorum ac universalis Ecclesiae Pastor.

L V. Hic vetus iste coccyismus est: quem ad nauseam repetitum haecenus audivimus: supra autem sufficienter refutavimus, ut non opus sit repetitione. Hoc tantum notetur; Hieronymum non loqui de Johanne & Jacobo, in quo statu fuerint ante illud tempus, quo Christus Petro dixerit, Pasce oves meas: sed simpliciter de officio Apostolatus, quod aequè habuerunt post, quam ante illud tempus; & de illo, & respectu illius affirmare, quod reliquis Apostolis fuerint aequales. Quare tantum Jesuitis nugis nititur illa distinctio, & tota responsio.

L VI. Quod attinet tertium locum, desumptum ex 18. Epist. Hieronymi ad Damasum Pontificem, & additam Becani responsionem, qua urget, quod Hieronymus Damasum agnoscat Petri successorem, Pastorem, & se ejus ovem & carum. Concedimus libenter, quod eo tempore Episcopus Romanus in magna fuit autoritate, quod etiam Hieronymus consuluit eum de quaestione in Syria agitata; *An salva fide concedi possit, tres esse in Deo hypostases?* Verum quod eo ipso demonstravit Hieronymus, Episcopum Romanum esse judicem controversiarum, vel etiam esse universalem Pastorem; id nulla consequentia probabitur. Nam non statim qui aliquem Doctorem vel Episcopum de quadam quaestione controversa consulit, illum pro iudice infallibili omnium controversiarum habet: & qui modestiae causa alicujus se dicit discipulum vel ovem, & illum Praeceptoris & Pastoris sui titulo honorat, is statim illam facit universalem Praeceptorem, vel totius Ecclesiae Pastorem.

L VII. Multo minus inde poterit concludi, Pontificem Romanum esse Monarcham. Sic enim esset concludendum: Qui ab aliquo consulitur, ille est Monarcha: Papa Damasus ab

sus ab Hieronymo consulitur: Ergo Papa Damasus est Monarcha. Ridiculum sanè argumentum. Consultatio non est causa Monarchiæ, sed signum prudentiæ. Non enim quia Damasus Monarcha erat, sed quia prudens habebatur, consulabatur. Rursus: Hieronymus est ovis, Pastor Damasus: Ergo Damasus est Monarcha. Nugæ. Rursus: Damasus est Petri successor: Ergo est Monarcha. Nugæ. Profecto Hieronymus disertè contrarium docet ad Evagrium: *Ubicunque, inquit, fuerit Episcopus, sive Romæ, sive Eugubii, sive Constantinopoli, sive Regii, sive Alexandria, sive Tanisi, ejusdem meriti est, & ejusdem Sacerdotii.* Sic argumentor: Quicumq; sunt ejusdem meriti & ejusdem sacerdotii, illi ratione officii sunt æquales: Sed omnes Episcopi juxta Hieronymum sunt ejusdem meriti, & ejusdem sacerdotii: Ergo omnes Episcopi juxta Hieronymum sunt æquales.

LVIII. Bellarminus, concessa majore, respondet ad minorem, hoc intelligi debere respectu ordinis, non jurisdictionis. Et addit rationem. *Quia aliqui Episcopi habent ditio- nem majorem, alii minorem. Alexandrinus enim habet tres magnas provincias, Tanensis verò tantum unam urbeculam.* Quod miror homini docto excidisse. Disertè enim addit Hieronymus: *Potentia divitiarum & paupertatis humilitas sublimiorem vel inferiorem Episcopum non facit.* Deinde ad Nepotianum scribit: *Singuli Ecclesiarum Episcopi, singuli Archiepiscopi, singuli Archidiaconi, & omnis ordo Ecclesiasticus suis rectoribus nititur.* Unde sic argumentor: Qui nituntur rectoribus, non nituntur uno rectori: sed omnes Ecclesiastici ordines suis nituntur rectoribus: Ergo non nituntur uno. Et licet respondeatur omnes ordines niti quidem suis rectoribus, sed præter eos & niti Papa Romano; nihil efficitur. Petitur enim principium. Nos enim negamus omnem ordinem niti Papa.

LIX. Pergit Becanus §. 21. Tertio loco adducis Augustinum lib. de agone Christiano cap. 30. ubi ait: *Non enim sine causa inter Apostolos omnes, hujus Ecclesiæ Catholica personam sustinet Petrus. Huic enim Ecclesiæ claves regni caelorum datae sunt, cum Petro*

data sunt. Et cum ei dicitur, ad omnes dicitur: Pasce oves meas. Ex hoc & similibus Augustini testimoniis colligis, quæ Petro committuntur, non illi soli, sed omnibus committi; ideoque omnes æquales esse. Respondeo. Hoc potius collige: Cum solus Petrus sustineat personam Ecclesie Catholice, non item reliqui Apostoli, (quia de reliquis hoc nunquam affirmat Augustinus) Petrum hoc nomine reliquis Apostolis præferendum esse; ac proinde ex hac parte, non omnes esse Petro æquales.

L X. Hoc colligere nequaquam debuit Antonius: pugnat enim contra clarum ac manifestum sensum verborum Augustini: quippè qui non propterea dicit Petrum sustinuisse personam Catholice Ecclesie; ut ex Petro Monarcham, & cæteros Apostolos ipsi inæquales faceret: sed potius ut hos omnes illi æquales esse significaret; nempe indicaret, licet Petro claves Ecclesie datæ fuerint; licet quoque ad ipsum dictum, *Pasce oves meas*: illas tamen, cum Petro darentur, omnibus datas, & cum hoc ad Petrum diceretur, ad omnes dictum esse: atq; sic ratione & clavium & pasturæ, (in quibus totam Monarchiam Petri fundatam esse contendit Becanus) Petrum cæteris Apostolis nequaquam prælatum: sed omnes in hoc officio æquales factos esse.

L X I Alias Jesuita ignorare non potest, quod Patres Africani statuunt, nullum Episcopum vocandum esse Principem Sacerdotum aut summum Sacerdotem: *Concil. Carthag. 3. Can. 26. & Hippon. Can. 27.* In utroque fuit Augustinus. Licet igitur in *Epist. 162.* scribat: *In Romana Ecclesia semper Apostolicæ cathedræ viguit Principatus*: non tamen potest per principatum intelligere Monarchiam universæ Ecclesie, ut fingunt Jesuitæ: Alias enim sibi contradiceret. Imò in eadem *Epist.* addit, *se Romanæ Ecclesie & cæteris terris per Communicatorias literas esse conjunctum.* Unde apparet Papam Romanum Augustino non magis, quam quemlibet Episcopum esse Monarcham. Nam non tantum Papæ, sed cæteris quoque terris conjunctus erat: neq; Papam in ipsum habuisse Monarchicum imperium: Nam non erat ei junctus per imperium, sed per communicatorias literas.

62. Atq;

LXII. Atque hoc verissimum esse ex eadem Epist. ad oculum demonstrari potest. Scribitur enim in illa ipsa; Donatistas petiisse judicem in causa Majorini ab Imperatore. At si Papa fuisset Monarcha, non ab Imperatore, sed à Papa judicem petissent. 2. Imperatorem dedisse eis Judices. Si verò Imperator Papam habuisset pro Monarcha, respondisset, non sui officii, sed Papæ esse Episcopos, imò omnes homines, judicare. 3. Imperatorem dedisse judices quosdam, & inter eos ipsum Papam Romanum. At verò si solus Papa fuisset omnium hominum judex, non passus fuisset sibi collegas adjungi, neq; ullo modo concessisset, se Imperatoria indulgentia ad id eligi, quod sibi jure competeat. 4. ab hoc judicio Papæ provocasse Donatistas ad Imperatorem, & alios judices postulasse: Imperatorem quoque accepisse appellationem, & alios judices dedisse, qui post Papam judicarent. Verum si Papa fuisset supremus judex, non potuisset ab eo provocari, neq; ipsius judicium ab alio judicari.

LXIII. Quid? quod Donatistæ tandem ad ipsum Imperatorem provocarunt. Atque si tum Papa fuisset supra Imperatorem, non passus esset à se ad Imperatorem provocari, neque tulisset, ut Imperator post se judicasset. Et quod omnium gravissimum est, si Papa tum habuisset primatum Jurisdictionis in universa Ecclesia, & potuisset idem in terra, quod Christus in cælo, potuisset sua vi & majestate Donatistas ad obedientiam cogere: imò ipsum quoque Imperatorem potuisset coercere, ne post se judicaret: Et si Episcopo Arelutensi, & aliis tum constitisset, Papam non posse errare, eumque debere omnes homines judicare, neq; posse à quoquam judicari, ejusque voluntatem esse pro ratione, non ausi fuissent post Papam judicare. Qui in tanta luce veritatem non videat, eum planè oportet esse obcæcatum & obduratum.

LXIV. Ultimò adducit Marcus Antonius aliquos Patres, qui asserunt, Paulum fuisse æqualem Petro. Inter quos Chrysostomus in cap. 1. Epist. ad Galat. sic scribit: *Quid hoc animo possit esse modestius? post tanta taliaque beneficia, cum nihil*
opus

opus haberet Petro, nec illi us egeret voce, sed honore par esset illi, (nihil enim hic dicam amplius) tamen ascendit, velut ad majorem & senio-rem. Et Ambrosius lib. 2. de Spiritu Sancto: Una gratia fulgebat in his, quos Spiritus unus elegerat. Nec Paulus inferior Petro. Et Leo Serm. I. de Natali Petri & Pauli: Quos gratia Dei in tantum apicera inter omnia Ecclesie membra provexit, ut eos in corpore, cujus Caput est Christus, quasi geminum constitueret lumen oculorum. De quorum meritis atque virtutibus, quæ omnem loquendi superant facultatem, nihil diversum, nihil debemus sentire discretum, quia illos & electio pares, & labor similes, & finis facit aequales.

LXV. Respondet Becanus §. 26. Quod supra dicti Patres nihil contra nos habeant, facile ostendam. Nam duplex potest institui comparatio inter Petrum & Paulum. Una, quo ad sapientiam, sanctitatem, laborem, zelum & honorem, qui ex illis consequitur. & sic Paulus potuit esse par Petro. Quod manifestè significat Leo, cum ait: De quorum meritis atq; virtutibus nihil debemus sentire discretum. Altera quo ad jurisdictionem. Et sic Petrus major erat Paulo, ut sæpè ostensum est.

LXVI. Mentiris Cain. Tantum enim abest, ut sapius ostensum sit, ut ne semel quidem ostendi potuerit, quo ad jurisdictionem Petrum Paulo majorem fuisse.

LXVII. Deinde concedere quidem possemus, quod duplici isto modo comparatio inter Petrum & Paulum institui posset, si modo verum esset, quod de jurisdictione Petri fabulantur Pontificii. Prius ergo deberent veris, immotis ac cogentibus argumentis, (uti decet in ejusmodi rebus arduis & maximi momenti) jurisdictionem illam Petri nobis demonstrare, & certam facere, atque tum collationem quo ad jurisdictionem inter Petrum & Paulum instituere: Quamdiu autem hoc factum non est, tam diu est illa non Ens; cujus neque sunt actiones, neque passionis, ac proinde circa illam nullæ collationes: tam diu manet certum & firmum, allegatos Patres satis claris, perspicuis ac manifestis verbis in omnibus Petrum & Paulum facere aequales.

LXVIII. Tertio utitur Leo voce meriti, ut rectè monet Be-

net Becanus. Etiam si autem vocabulum illud medium sit, quod tam in meliorem quam deteriore[m] partem accipiatur; nullum tamen dubium est, id hoc loco in bonam partem accipi; tum verò idem ferè est, quod beneficium; item; benefactum; bonum, imò preciosum opus, remuneratione divite dignum. Ponamus igitur quandam jurisdictionem Petro datam fuisse. Verum dic sodes, quid est verum jurisdictionis exercitium. Profectò maximum est beneficium & optimum, & preciosissimum opus, larga retributione dignissimum. Unde sic argumentor: De quorum magnis beneficiis in Ecclesiam æqualiter collatis & preciosis operibus omni retributione dignis, nihil diversum, nihil debemus sentire discretum, de illorum quoq; jurisdictione (si quam habent in Ecclesia) ejusque exercitio nihil diversum, nihilq; discretum sentire debemus: Atqui juxta Leonem de Petri & Pauli magnis beneficiis, in Ecclesiam collatis, & preciosis operibus, omni retributione dignis, nihil diversum, nihilq; discretum sentire debemus. Ergo quoq; de Petri & Pauli jurisdictione, si quam habuerunt in Ecclesia, ejusq; exercitio nihil diversum, nihilq; discretum judicare debemus. Major est certa per jam datam ratione. Quod jurisdictio & ejus verum exercitium, sit beneficium, sit opus optimum &c. Minor quoq; ex dictis patet: cum *meritum*, in bonam partem sumtum, sit opus optimum, beneficium omni remuneratione dignum. Ergo quoque certa & vera est conclusio: manifesta q; hujus sententiæ apud Becanum depravatio, quâ fucum nobis facere satagit. Quandoquidem hoc, quod nos concludimus, manifestè significat Leo, non somnium Jesuitæ.

LXIX. Quartò satis clara quoq; sunt verba Chryso-
stomi: ex quibus ita argumentamur: Qui Apostolus maximis beneficiis affecit Ecclesiam, sine Petro vel viso vel audito multas nationes convertit ad Evangelium, & tantas res in Ecclesia gessit, quantas cæterorum nemo, & sic quantas nec Petrus gesserat, & ad id nihil opus habuit Petro, neque eguit illius voce, sed honore par fuit illi, in istum nullam Petrus habuit jurisdi-
ctio-

tionem: Sed Apostolus Paulus, juxta Chrysostomum maximis beneficiis affecit Ecclesiam, multas nationes convertit ad Evangelium &c. Ergo in Apostolum Paulum Petrus nullam habuit jurisdictionem. Major est manifestæ veritatis: Qui enim sine Petro maximis beneficiis affecit Ecclesiam, multas nationes convertit, imò qui Petro par est honore: in illum certè nulla locum habet jurisdictio. Minor partim ex allegato dicto liquet, partim ex illis, quæ paulò post subjicit Chrysostomus: *Sic enim nunc multi fratrum nostrorum ad viros sanctos proficiscuntur eodem affectu, quo tunc Paulus ad Petrum profectus est; quin potius erat hoc multo submissius, quod fecit Paulus. Nam isti nunc utilitatis sue gratia suscipiunt peregrinationes; at tunc beatus ille, non ut disceret aliquid ab illo, neq; ut correctionem aliquam acciperet, profectus est, sed tantum ut videret eum &c. Et mox proficiscens enim Hierosolimam, cum jam multas nationes convertisset ad Evangelium, tantasque res gessisset, quantas ceterorum nemo gesserat, Pamphyliam, Lycaoniam, Cilicum gentem, omnes qui illam orbis partem habitant, ad rectam vitam instituisse, Christos, lucrificasse, primum quidem ingreditur ad Jacobum, velut ad majorem & honoratiorem.*

LXX. Sanè si tantum hoc unicum esset in verbis Chrysostomi, Paulum Petro fuisse parem honore, sufficeret. Qui enim alterius jurisdictioni est subjectus, is illi, cui est subjectus, honore par non est. At Paulus honore par est Petro: Ergo Petri jurisdictioni subjectus non est. Tantum ergo Petrum tanquam seniore[m] visitare voluit. Sed inquis; *addi etiam tanquam majorem*: Si inde jurisdictio aliqua colligenda: tum quoq; Jacobus habuit jurisdictionem in Paulum: Nam testatur de eodem Chrysostomus, quod ingressus quoq; sit ad Jacobum plurimum cum modestia, velut ad majorem & honoratiorem. Eodem modo ex Ambrosii verbis firmiter concluditur: Qui Petro non est inferior, ille Petri jurisdictioni non est subjectus: Paulus juxta Ambrosium Petro non fuit inferior: Ergo Paulus juxta

Ambrosium Petri jurisdictioni non fuit subjectus.

S O L I D E O G L O R I A.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

SOLE DEO GLORIA

COLLEGIUM
In Augustiniana Confectionem

De Ecclesia

JACOBO MARTINI S. Th.

MICHAEL KUSCHIO

WITTEBROCK
EX OFFICIO Typogr. AMR. 3110 INI. 1793
ANNO 1793

99 A 6900

ULB Halle 3
002 622 092

SB

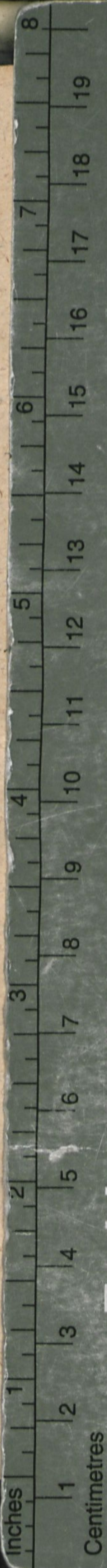
Repro

VD 77

B.I.G.

Farbkarte #13

62

TERTII Confessionem

no XXIX.

mens
TICVLI VII.

clesia,

cie,
TIONE
ostolis omnibus

ommendata.

ita
ia V Vittebergensi,

IDE
RTINI S.S. Th.

imario, Facult. Theol.
i Arcis Praeposito,

DENTE
DRO Schulz Regio-

Boruff.
ollegii Veteris
Decembr.

ERGÆ,
IIROTHI, Acad. Typogr.
DC XXX.

